

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۸/۰۶/۰۵

ژباړه : ع/ شیرزوی

د افغانستان تاریخي دورو ته لنډه کتنه

څلورمه او ورستی برخه

تیمورشاه د ابدالی ددی سلسلی دویم واکمن او د ستر احمدشاه بابا مشر زوی چې په کال ۱۱۵۵ کې د مشهد ینار کې سترگی نړۍ ته غړولي دي ، د پلار د مرگ څخه ورسته د هیواد واکې یې پلاس کې ونيولي، نوموړی هم د خپل پلار په شان عالم او فاضل سړی وه دی هم ښه شاعر او د وطن په دواړه ژبويي شعر ويل د بیلگې په توگه : شوکت از کوکب اقبال ندارم تیمور----- تخت شاهی بود از طالع فیروز مرا

تیمور شاه د « ۲۱ » کالو باجهی په موده کې ولس ته مذهبی آزادی ورکړه، په حکومتی نظام کې یې پرته له تعصب څخه ټولو ته په یوه سترگه کتل کیدل، په بهرني سیاست کې محتاط او مدبر وه، د پردیو او پردې پالو د اغوډب په پایله کې یې ملتان او پنجاب له لاسه ورکړل خو د هندوستان په نورو ځایو یې یرغل ونکړ.

په پېښور کې یې سترگی پټې او کابل کې خاوروته وسپارل شوه

په ۱۷۷۳ م کال کې چې د ۱۱۵۲ شمسی سره سمون خوري تیمور شاه خپله پلازمینه د کندهار څخه کابل ته راوایرډوله.

د ۱۷۹۳- تر ۱۸۰۰ میلادی پوري د شاه زمان او شاه شجاع او ددوي په کورني په لاس ورغې.

د امیر دوست محمد خان د سلطنت پیل په ۱۸۱۸ م کال کې.

په ۱۸۳۹- ۱۸۴۲ م پوري د افغان او انگلیس لومړني جگړه.

د ۱۸۴۲ م کال چې د ۱۲۲۱ شمسی سره سمون خوری د امیر شیرعلیخان د سلطنت پیل.

د امیر دوست محمد خان د دویم وار سلطنت او افغان او انگلیس دویمه جگړه کال ۱۸۸۰ م

له ۱۸۸۰- ۱۹۰۱ م د امیر عبدالرحمن خان د سلطنت پیل.

په ۱۸۹۳ م کال کې تش په نامه ډیورنډ کرښه د عبدالرحمن خان او انگلیس تر منځ (پښتونستان او د بلوچستان سپارل انگریز ته)

په ۱۸۹۶ م کال کې د نورستان د خلکو مشرف کیدل د اسلام مقدس دین ته.

د امیر حبیب الله خان د سلطنت پیل له ۱۹۰۱- ۱۹۱۹ م چې د ۱۲۸۰- ۱۲۹۸ شمسی سره سمون خوري.

په ۱۹۱۵ م کال کې د آلمان د دولت د استازی رالیبرل (های یندمایر او هنتیگ) افغانستان ته چې موخه یې د افغانستان هم پکت کیدل د آلمان سره.

د ۱۹۱۹م کال چې د ۱۲۹۸ش تر ۱۳۰۸ سره سمون خوري د امیر امان الله خان د دوری پیل وه.

په ۱۹۲۵ م کال په افغانستان کې پولی سیستم رامنځ ته شوه.

په ۱۹۱۹ م کال چې ۱۲۹۸ ش کال سره سمون خوری د افغان او انگلیس دریمه جگړه چې پایله یې د افغانستان د خپلواکي اخیستل د لوی برتانيا څخه وه.

د ۱۹۲۹ م کال کې د امیر امان الله خان له منځه تگ او د حبیب الله د سقاو د زوی راتگ وه د ۹ میاشتو له پاره.

د ۱۹۲۹ - ۱۹۳۳ م پوري د محمد نادرشاه د سلطنت پیل.

له ۱۹۳۳- ۱۹۷۳ م پوري د محمد ظاهرشاه د سلطنت دوره.

په ۱۹۳۷ م کال کې د یو نظامی تړون « اسعد آباد » په نوم امضا کول وه د افغانستان، ایران، ترکیه، عراق تر منځ.

په ۱۹۴۶ م کال د آمو سین د افغانستان او شوروی تر منځ د یو سرحد په توگه ومنل شوه.

په ۱۹۵۴ م کال کې د هلمند د بندو نهر د جوړیدو په اړوند د افغانستان او امریکا تر منځ یو تړون امضا شوه .

په ۱۹۵۵ م کال کې د افغانستان او پاکستان تر منځ د سرحدی پولو په ارتباط لانجی او گونجو جدی بڼه ونيوله.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیبرلو مخکې په خیر و لولی

په ۱۹۵۶ م کال کې د افغانستان لومړنې پنځه کلن اقتصادي پلان رامنځ ته شوه.
په ۱۹۶۶ م کال کې د سالنگ د لوی لارې پرانستل وه.
له ۱۹۷۳-۱۹۷۸ م کالود سردار محمد داود خان د جمهوریت دوره.
۲۷ د اپریل ۱۹۷۸ چې د ۷ د ثور ۱۳۵۷ سره سمون خوری د افغانستان د دموکراتیک گوند د نظامی کودتا بریا.
د دسمبر ۱۹۷۸ د شوروی د مسلح قوواو یرغل د ټولو نړیوالو اصولو پر خلاف پر افغانستان.
په ۱۹۸۹ م د شوروی قوواو ایستل ورسته له درني ماتې او مرگ ژوبلي څخه.

په ډیر درنښت
د څلورمې او ورسټې برخې پای

اخيستنه:

- عمر، دوکتور علی احمد، سوابق، تاریخی و وضع جغرافیایي افغانستان، جنوری ۱۹۹۱، کتاب فروشی ظهیرالدین فارابی، ص ۵-۱۳
- فریخته، شمس الدین، ۱۳۷۷، زرین بهار شمالي، شهید کارگر، ص ۳۴۹-۳۶۷

د پاڼو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلېکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ